

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Poslanec Marjan Dolinšek

Ljubljana, 12. december 2014

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	11-12-2014
Šifra:	001-07/14-3/1
Povezava:	
EPA:	Z39-VII EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 47/13), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1 in 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vlagam

PREDLOG**ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAZNIKIH IN DELA
PROSTIH DNEVIH V REPUBLIKI SLOVENIJI**

in vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku.

Državnemu zboru Republike Slovenije predlagamo, da predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih obravnava po skrajšanem postopku na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo), saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec Marjan Dolinšek.

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAZNIKIH IN DELA PROSTIH DNEVIH

I. UVOD

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije je leta 1991 pripravil besedilo predloga Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji. Pri pripravi besedila so upoštevali tudi pobude in zahteve zainteresiranih republiških organizacij in nekaterih strank. S predlaganimi rešitvami se je skušalo najustrezneje opredeliti praznične in dela proste dneve glede na tradicionalna, verska, zgodovinska, kulturna in državotvorna obeležja, za katere so menili, da jih je potrebno primerno zakonsko urediti. Predlog zakona je bil sprejet in objavljen v Uradnem listu RS, št. 26/91, 21.11.1991.

Večje spremembe je zakon doživel leta 2005, in sicer 26. december, dan samostojnosti, je postal dan samostojnosti in enotnosti; na novo pa smo določili še 17. avgust, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, 15. september, vrnitev Primorske matični domovini, in 23. november, dan Rudolfa Maistra. Novela zakona je bila sprejeta na seji državnega zbora 29. 9. 2005, objavljena pa v Uradnem listu RS, št. 91/05, 14.10. 2005.

Pravno formalno je Slovenija postala suverena država 25. junija 1991 z razglasitvijo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije in po desetdnevni vojni v začetku julija, po posredovanju Evropske unije na Brionih, je prišlo do pogajanj med Hrvaško, Jugoslavijo in Slovenijo. Podpisana je bila brionska deklaracija, ki jo je 10. julija potrdila tudi takratna slovenska skupščina. To je bila podlaga za začetek pogajanj o umiku JLA iz Slovenije.

Iz pristanišča v Kopru se je jugoslovanska armada začela umikati 20. oktobra 1991, z dne 25. oktobra 1991 pa je bil določen kot zadnji dan umika. V noči s 25. na 26. oktobra 1991 je odplula ladja z zadnjimi vojaki jugoslovanske vojske. Zadnji vojaki JLA so se vkrcali na ladji, ki sta pluli pod tujima zastavama in sta zato po mednarodnem pravu veljali za tuje ozemlje. Tako je mogoče reči, da je do polnoči 25. oktobra 1991 slovensko ozemlje zapustil zadnji vojak takratne jugoslovanske armade. Odhod zadnjega vojaka predstavlja vrh procesa slovenske osamosvojitve, ki se je začel s prvimi večstrankarskimi volitvami aprila 1990. Z odhodom zadnjega vojaka je Ministrstvo za obrambo v upravljanje prevzelo vse vojaške objekte na ozemlju Republike Slovenije, Teritorialna obramba pa je postala edina legalna vojaška sila na območju samostojne države.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

S predlagano spremembo in dopolnitvijo zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji želimo doseči, da se med praznike uvrsti predlagani 25. oktober kot praznik Dan suverenosti, s čimer bi se poudaril in utrjeval pomen suverene države. 25. oktober 1991 predstavlja dan, ko je Slovenija ne le pravno formalno, temveč tudi dejansko postala suverena država, na katero smo ponosni tudi danes.

Obeležitev 25. oktobra, ki ga že sedaj mnogi državljani in državljanke praznujejo, tako ne bi pomenil več samo dneva, ko je zadnji vojak JLA zapustil ozemlje Slovenije, pač pa bi predstavljal dan suverenosti, torej dan spomina na čase enotnosti, ponosa in samozavesti. Dan suverenosti bi tako ob Dnevu samostojnosti in enotnosti opozarjal na spoštovanje človekovih pravic in svoboščin ter človečnost, kar pa predstavlja cilj dejanske suverenosti pri uresničevanju naše ustavne demokracije.

3. PRILAGOJENOST UREDITVE PRAVU EU IN PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

Določitev državnih praznikov je praviloma stvar posamezne države in njenega naroda. Državni prazniki odražajo soglasje o pomenu posameznih zgodovinskih datumov, so odraz državotvornosti in zavesti o nujnosti vzdrževanja zgodovinskega spomina o najpomembnejših dogodkih.

Države članice Evropske unije urejajo to področje različno. Nekatere razglašajo praznike z zakoni (Avstrija, Nemčija), druge pa gojijo tradicijo praznovanja nekaterih praznikov, katerih pojmovanje se lahko tudi spreminja (Švedska). Iz nekaterih pregledov ni razvidna podrobnejša informacija o praznikih, ki so tudi dela prosti dnevi oziroma ni razvidno upoštevanje praznikov, ki pridejo na nedeljo. Na splošno je možno povzeti, da se število praznikov giblje od 8 do 16 (glej primerjalno tabelo).

TABELA: ŠTEVILO PRAZNIKOV PO DRŽAVAH ČLANICAH EU

DRŽAVA	ŠTEVILO PRAZNIKOV
Avstrija	13
Belgija	10
Ciper	18
Češka	12
Danska	11
Estonija	12
Finska	15
Francija	11
Grčija	14
Irska	9
Italija	11
Latvija	14
Litva	13
Madžarska	12
Malta	14
Nemčija	8
Nizozemska	9
Poljska	13
Portugalska	12
Slovaška	15
Slovenija	16
Španija	10
Švedska	12
Velika Britanija	8

Določitev državnih praznikov ni povezan s pravnim redom Evropske unije.

Praznovanje državnih (nacionalnih) praznikov je praviloma priložnost, da se na slaven način zaznamujejo pomembni dogodki iz narodove oziroma državne zgodovine. Državni prazniki odražajo soglasje o pomenu posameznih zgodovinskih datumov. Praznovanja so zato izraz državotvornosti in zavesti o nujnosti vzdrževanja zgodovinskega spomina o najpomembnejših dogodkih.

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

4. 1. Ocena finančnih posledic za državni proračun

S spremembo in dopolnitvijo zakona se število prostih delovnih dni ne bi povečalo in tudi ne bi vplivalo na izpad dohodka v podjetjih in posledično na BDP. Sredstva, ki jih država namenja za obeležitve državnih praznikov in izvedbo protokolarnih dogodkov, pa bi tudi ostala v planirani višini. Na podlagi navedenega sprejem zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun.

Prav tako pa sprejem zakona ne bo imel posledic na druga javna finančna sredstva.

5. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona razen navedenih ne bo prinesel drugih posledic.

6. RAZLOGI ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagamo, da se predlog sprememb in dopolnitev zakona obravnava po skrajšanem postopku, ker gre za manjše spremembe in dopolnitve zakona.

6.1. Razlog za obravnavo po skrajšanem postopku

Gre za manj zahtevno spremembo zakona, zato na osnovi prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije predlagamo obravnavo po skrajšanem postopku.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo) se v prvem odstavku 1. člena za sedanjo osmo alinejo doda nova deveta alineja, ki se glasi:

"- 25. oktober – dan suverenosti".

Dosedanja deveta, deseta in enajsta alineja prvega odstavka 1. člena se ustrezno preštevilčijo.

V drugem odstavku 1. člena se za besedo "domovini" doda vejica in besedilo "dan suverenosti".

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Sprememba in dopolnitev zakona izhaja iz Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter temeljnih človekovih pravic in svoboščin, temeljne in trajne pravice slovenskega naroda do samoodločbe in iz zgodovinskega dejstva, da smo Slovenci v večstoletnem boju za narodno osvoboditev izoblikovali svojo narodno samobitnost in uveljavili svojo državo.

K 2. členu

S tem členom se določa uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

1. člen

Prazniki v Republiki Sloveniji so:

- 1. januar, novo leto
- 8. februar, Prešernov dan, slovenski kulturni praznik
- 27. april, dan upora proti okupatorju
- 1. in 2. maj, praznik dela
- 8. junij, dan Primoža Trubarja
- 25. junij, dan državnosti
- 17. avgust, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom
- 15. september, vrnitev Primorske k matični domovini
- 1. november, dan spomina na mrtve
- 23. november, dan Rudolfa Maistra
- 26. december, dan samostojnosti in enotnosti.

Prazniki Republike Slovenije iz prejšnjega odstavka so dela prosti dnevi, razen praznikov dan Primoža Trubarja, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, vrnitev Primorske k matični domovini in dan Rudolfa Maistra, ki niso dela prosti dnevi.

Marjan Dolinšek

